

Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Lojik Devreler Laboratuvarı Deney Raporu Deney # 5

Grup No: M15

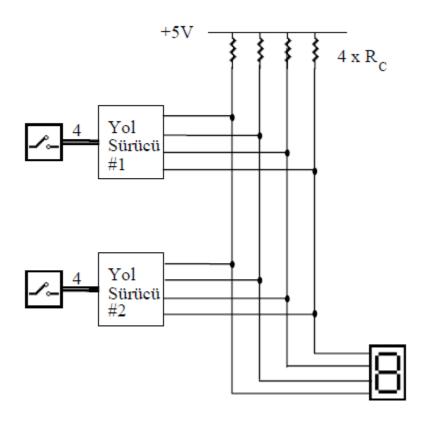
Deneyi Yapanlar							
040080153	Serkan Güler						
040080200	Burak Gür						
040090533	Abdullah Aydeğer						

Deneyi Yaptıran: Araş. Gör. Ahmet Aycan Atak

A) Amaç: Deneyin amacı, açık kollektörlü bağlaç ve 3 durumlu geçitler kullanarak sayısal sistemlerde ortak yolun nasıl çalıştığı prensibini deneysel ortamda incelemektir.

B) Devre Çizimleri ve Sonuçları

Deney 6.1:

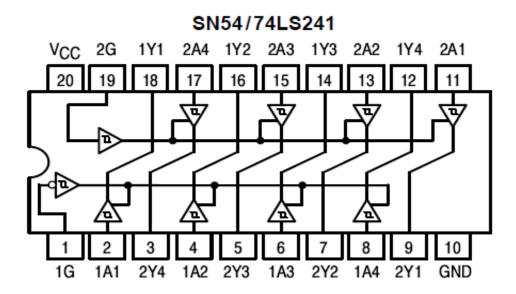
Bu deneyde yol sürücü olarak açık kollektörlü tümleme elemanları(74LS05) kullanarak 4bittlik bir ortak yol gerçekleştirilmiştir. Ortak yolun her hattına 2 çıkış elemanı bağlıdır.

Deneyde yol sürücülerinden birinin yola sürülebilmesi için aynı yola bağlı olan diğer elemanın pasif olması gerekmektedir. Bu da diğer elemana lojik 0 vermeyle sağlanabilir.

Sonuç olarak bir yol sürücüye bir değerini verip diğer yol sürücüye de verilen değere göre çıkış alınmıştır.

Deney 6.2:

Bu deneyde şekilde gösterilen tümdevre kullanılarak 4bitlik yol sürücü izlenmiştir.

Sonuç olarak aşağıdaki doğruluk tablosu elde edilmiştir.

SN54/74LS241

INPUTS		OUTPUT		INP	OUTPUT		
1G	D	OUTFUT		2G	D	001101	
L	L	L		Н	L	L	
L	Н	Н		Н	Н	Н	
Н	X	(Z)		L	X	(Z)	

H = HIGH Voltage Level

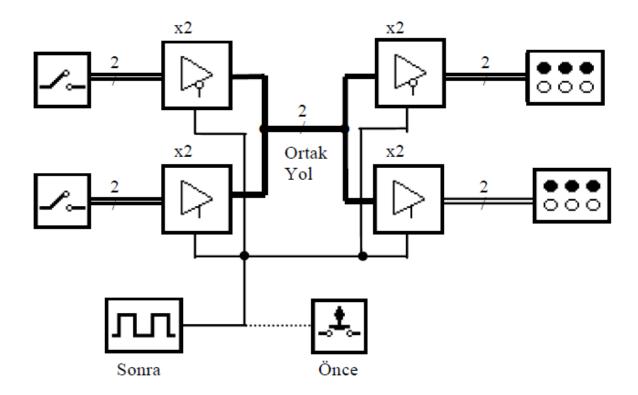
L = LOW Voltage Level

X = Immaterial

Z = HIGH Impedance

Deney 6.3:

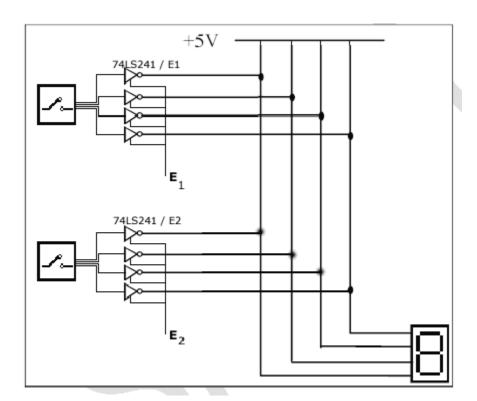
Bu deneyde 2 bitlik bir ortak yol ile iki tane led grubu sürülecektir. İki ayrı kaynaktan gelen veriler 2 bitlik ortak bir yola sırayla çıkartılacaktır. Ortak yoldaki veriler de sırayla farklı ledleri yakmak için kullanılacaktır.

Şekildeki devre kurulmuş olup geçitlerin izin girişlerine once darbe üreteci yerine bir buton bağlayarak devrenin çalışması sınanmıştır. Devrenin çalışması kontrol edildikten sonar izin girişlerine şekilde gösterildiği gibi darbe üreteci bağlanmıştır. Darbe üreticini once düşük frekanslarda çalıştırarak devrenin çalışması izlenmiştir. Darbe üreticinin yüksek frekanslarda çalışmasında ise LED'deki değişim gözle görülememiştir.

Raporda İstenenler

- **1.)** Deney 6.1 de 3tane 4.7 ve bir tane 1.2 lik dirençler kullanılmış olup bu dirençler Rmax ve Rmin arasında olduğu için sorun yaşanmamıştır. Bu deneyde yol sürücülerinden birini pasif hale getirmek için ise pasif yapmak istediğimiz yolun girişlerini tümleme bağlacı kullandığımızdan dolayı lojik sıfır yapmalıyız.
- **2.)** Aşağıda çizilmiş olan kurduğumuz devrede üç durumlu geçitlerle aynı anda aynı yolu sürmeye kalkarsak yanlış çıkış değerleri oluşur. Sonucu doğru bir şekilde gözlemleyemeyiz.

3.) 6.3 deki deneyde iki bitlik ortak yol kullanılıp bu ortak yolun çıkışını alabilmek için ikili giriş kullanılmıştır. Ancak bu ikili girişlerin ikisine birden izin verilmemiştir. Çıkışı gözlemlemek için de aynı şekilde aynı anda izin verilmeyen 2 farklı çıkış LED'lere bağlanmıştır. Giriş iznini once buton(SPDT anahtarı) ile vererek istediğimiz girişlerin çıkışlara aktarılmasını sağlayabiliriz. Bunu darbe üretecine bağlarsak darbe üreteci vasıtasıyla girişler sırayla çıkışa aktatrılacak ve çıkıştaki LED'ler de sırasıyla yanacaktır. Darbe üretecinin frekansı arttırıldıkça LED'lerde ki değişim hızlanacak ve sonunda değişim gözlemlenemeyecektir.

4.)

Truth	Table	е													
Decimal or	Inputs						Outputs							Note	
Function	LT	RBI	A3	A2	A1	Α0	BI/RBO	a	ь		d		Ē	g	Note
0	Н	Н	L	L	- <u>L</u>	L	Н	L	L	L	L	L	÷	Н	(Note 2)
1	н	X	L	L	Ĺ	н	н н	н	L	L	н	н	н	н	(Note 2)
2	Н	X	L	L	н	L	н	L	L	н	L	L	Н	L	(,
3	н	х	L	L	н	н	н	L	L	L	L	н	н	L	
4	н	×	L	н	L	L	н	н	L	L	н	н	L	L	
5	н	×	L	н	L	Н	H	Ľ	Н	L	Ľ	н	L	L	
6	н	×		н	н	Ľ	H	Н	н	L	L	Ľ			
	н	×	L	н	н	Н	H	Ľ	Ë	L	н	Н	H	L H	
7 8	Н	×	H	Ľ		L	H		L	_	Ľ	Ľ		Ľ	
۰	П	^		_	L	_	"	L	_	L	_	_	L	_	
9	н	х	н	L	L	н	н	L	L	L	н	н	L	L	
10	н	X	н	L	н	L	н	Н	н	н	L	L	н	L	
11	н	X	н	L	н	н	н	Н	н	L	L	н	н	L	
12	н	X	н	н	L	L	н	Н	L	н	н	н	L	L	
13	Н	Х	н	Н	L	н	н	L	Н	н	L	н	L	L	
14	н	x	н	н	н	L	н	н	н	н	L	L	L	L	
15	Н	X	Н	Н	Н	н	н	Н	Н	н	н	н	н	н	
BI	х	х	X	Х	Х	х	L	н	н	н	н	н	н	н	(Note 3)
RBI	Н	L	L	L	L	L	L	Н	Н	н	н	Н	Н	н	(Note 4)
LT	L	X	X	X	X	X	н	L	L	L	L	L	L	L	(Note 5)

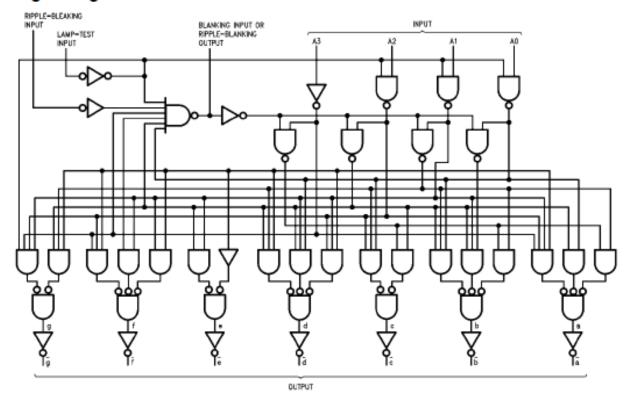
Note 2: BI/RBO is wire-AND logic serving as blanking input (Bi) and/or ripple-blanking output (RBO). The blanking out (BI) must be open or held at a HIGH level when output functions 0 through 15 are desired, and ripple-blanking input (RBI) must be open or at a HIGH level if blanking or a decimal 0 is not desired. X = input may be HIGH or LOW.

Note 3: When a LOW level is applied to the blanking input (forced condition) all segment outputs go to a HIGH level regardless of the state of any other input condition.

Note 4: When ripple-blanking input (RBI) and inputs A0, A1, A2 and A3 are LOW level, with the lamp test input at HIGH level, all segment outputs go to a HIGH level and the ripple-blanking output (RBO) goes to a LOW level (response condition).

Note 6: When the blanking input/ripple-blanking output (BI/RBO) is OPEN or held at a HIGH level, and a LOW level is applied to lamp test input, all segment outputs go to a LOW level.

Logic Diagram

Yukardaki şekillerde LED gösterge devresinin doğruluk tablosu ve iç yapısı gösterilmiştir. Burada a,b,c,d,e,f ve g olarak kodlanılan değerler **8** rakamının her bir düz çizgisidir. Aşağıdaki şekilde hangi harf nereyi simgelediği gösterilmeye çalışılmıştır.

